

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19092>

Özet

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i (ÇÇRTÖ), bireylerin çocukluk dönemlerinde (18 ya? öncesi) ya?ad?klar? ruhsal ve fiziksel travmatik deneyimleri retrospektif olarak de?erlendirmek amac?yla kullan?lan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, Türkiye'deki klinik ve ara?tırma ortamlar?nda kullan?lmak üzere **uyarlama** çal??mas? yap?lm?? bir ölçektir. Uyarlama ve psikometrik geçerlilik analizleri, Vedat ?ar ve arkadaşlar? taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekte?irilmittir. Ölçek, çocukluk ça?? travmalar?nın yaygınl??n? ve ?iddetini standart bir yöntemle ölçmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk travması, ruhsal travma, psikometri, ölçek uyarlama, Vedat ?ar, Türkiye Klinikleri.

Yazarlar

Vedat ?ar, Ece Öztürk, Engin ?ikarde?

Amaç

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?'inin temel amac?, **çocukluk ça?? travması** deneyimlerinin türünü ve ciddiyetini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, özellikle disosiyatif bozukluklar, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ve di?er psikopatolojik durumlarla çocukluk ça?? deneyimleri arasındaki ili?kiyi inceleyen ara?tırmalarda kritik bir öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?, ölçe'in Türkçe konu?an popülasyonun kültürel ve dilsel yap?s?na uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??tır.

Yap?

Ölçek, bireyin 18 ya??ndan önce maruz kald??? çe?itli travma türlerini de?erlendiren retrospektif bir araçtır. Ölçülen temel **psikolojik yap?**, duygusal, fiziksel ve cinsel istismar ile duygusal ve fiziksel ihmal gibi boyutlar? içerebilen genel çocukluk ça?? travmatik ya?ant?lar?nın birikimidir. Bu yap?, genellikle dissosiyasyon ve di?er psikiyatrik semptomlar?n geli?iminde önemli bir risk faktörü olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

?ar, Öztürk ve ?ikarde? (2012) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda ölçe'in yap?s?sal ve e? zamanlı geçerlili?i incelenmiştir. Yap? geçerlili?i, genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak orijinal ölçe'in faktör yap?s?nın Türk örneğinde de korundu?unu göstermeyi amaçlar. Geçerlilik çal??maları, ölçe'in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?yı ölçtü?ünü kan?tlamak için di?er ilgili klinik ölçütlerle korelasyon analizlerini de içermektedir.

Güvenirlik

ÇÇRTÖ'nün güvenilirlik analizi, ölçe?in iç tutarlılı??nı de?erlendirmeyi içerir. Bu, genellikle **Cronbach Alpha** katsayılar? aracılı??yla rapor edilir. Yüksek Cronbach Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?ini de içerebilir, ancak kaynakta bu detaylar belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışması'nın kilit bir bileşeni olan faktör analizi, ölçe?in alt boyutları ve yapısal bütünlü?ünü do?rulamak için yapılmıştır. Bu analiz, çocukluk ça?? travması'nın farklı boyutları (örneğin, ihmal ve istismar) birbirinden ayrılabilir yapılar oldu?unu desteklemeyi hedefler. Faktör analizinin sonuçları, ölçe?in klinik uygulamalarda alt ölçek puanları'nı ayrı ayrı kullanılıp kullanılmayacağını belirlemek açısından önemlidir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Yetkinler (Çocukluk ça?? deneyimlerini retrospektif olarak de?erlendirir)

Ya? Grubu: 18 ya? ve üstü (de?erlendirilen deneyimler 18 ya? altıdır)

Popülasyon Detayları: Ölçe?in uyarlama çalışması, klinik ve genel popülasyon örneklemelerini içerebilir. Detaylı örneklem bilgileri referans makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: Bireylerin çocukluk döneminde yaşadıkları olayların sıklığı ve yoğunluğunu ölçen, Likert tipi **derecelendirme ölçe?i** kullanılan bir testtir.

Anahtar Kelimeler

Travma, çocukluk dönemi, ölçme ve de?erlendirme, psikopatoloji, **geçerlilik**, güvenilirli?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

Kurumsal E-posta Adresleri: vsar@istanbul.edu.tr (Vedat ?ar)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretler hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Vedat ?ar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Referanslar

?ar, V., Öztürk, E., ve ?kikarde?, E. (2012). Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?inin Türkçe uyarlamas?nın geçerlilik ve güvenilirli?i. *Türkiye Klinikleri*, 32(4), 1054-1063. doi: 10.5336/medsci.2011-26947

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocukluk-cagi-ruhsal-travma-olcegi-toad.pdf

Çocukluk Ça?? Ruhsal Travma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi için ?ar, Öztürk ve ?kikarde? (2012) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmalıdır.